

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA SUSTAVA,
OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

UPRAVA ZA OBITELJ I SOCIJALNU POLITIKU

KLASA: 550-01/22-04/22
URBROJ: 524-08-04-02/4-22-3

Zagreb, 16. rujna 2022.

UDRUGA GRADOVA

HRVATSKA ZAJEDNICA OPĆINA

PREDMET: Naknada za troškove stanovanja
- *Očitovanje, daje se*

Poštovani,

nastavno na brojne upite vezane uz primjenu Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj 18/22 i 46/22, u daljnjem tekstu: Zakon) u dijelu koji se odnosi na priznavanje prava na troškove stanovanja te Odluke o kriterijima i mjerilima za financiranje troškova stanovanja te iznosu sredstava za pojedinu jedinicu lokalne samouprave za 2022. godinu („Narodne novine“, broj 104/22, u daljnjem tekstu: Odluka) očitujemo se kako slijedi:

U odnosu na naknadu za troškove stanovanja relevantne su odredbe članka 41., 42., 126., 136., 289. i 303. Zakona iz kojih proizlazi da naknada za troškove ogrjeva koju je uređivao Zakon o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj 157/13., 152/14, 99/15, 52/16, 26/17, 130/17, 98/19, 64/20 i 138/20) više ne egzistira kao zasebno pravo već je redefiniranjem prava na naknadu za troškove stanovanja i prava na troškove ogrjeva isto objedinjeno u jedinstvenu **naknadu za troškove stanovanja**. Slijedom navedenog nema više zakonske osnove za priznavanje prava na troškove ogrjeva niti jednokratne isplate naknade za troškove ogrjeva. S navedenim je potrebno upoznati korisnike zajamčene minimalne naknade kao i s mogućnošću priznavanja prava na naknadu za troškove stanovanja (za korisnike koji to pravo još uvijek ne ostvaruju).

U odnosu na postupak priznavanja prava na naknadu za troškove stanovanja ističemo:

Pravo na naknadu za troškove stanovanja priznaje se korisniku zajamčene minimalne naknade, osim beskućniku koji se nalazi u prenoćištu, prihvatilištu ili mu je priznata usluga smještaja u organiziranom stanovanju, žrtvi nasilja u obitelji i žrtvi trgovanja ljudima kojoj je priznata usluga smještaja u kriznim situacijama.

Troškovi stanovanja odnose se na najamninu, komunalnu naknadu, troškove grijanja, vodne usluge te troškove koji su nastali zbog radova na povećanju energetske učinkovitosti zgrade, slijedom čega se troškovi kao npr. telefona, TV pristojbe, pričuve ili odvoza i zbrinjavanja otpada (koji spadaju u komunalne usluge) ne mogu smatrati troškovima stanovanja.

Postupak za priznavanje prava na naknadu za troškove stanovanja je upravni postupak na koji se primjenjuju odredbe Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09 i 110/21, u daljnjem tekstu: ZUP). U tom smislu postupak za priznavanje prava pokreće se na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti tijela nadležnog za vođenje postupka, uz pristanak korisnika (načelo slobode izbora). O zahtjevu se odlučuje rješenjem o priznavanju prava na troškove stanovanja, u određenom iznosu, a najmanje u visini 30% iznosa zajamčene minimalne naknade priznatog samcu ili kućanstvu.

Službena osoba koja vodi postupak samostalno utvrđuje činjenice i okolnosti i na temelju utvrđenih činjenica i okolnosti rješava upravnu stvar (članak 9. ZUP-a). Činjenice i okolnosti utvrđuju se svim sredstvima prikladnim za dokazivanje (ispravama, saslušanjem svjedoka, očevidom), a ako ne postoje drugi dokazi kao dokazno sredstvo može se uzeti i izjava stranke (članak 70. ZUP-a).

Dakle, da bi stranci bilo priznato pravo na troškove stanovanja pa i u dijelu koji se odnosi na ogrjev na drva mora postojati zahtjev ili se postupak mora pokrenuti po službenoj dužnosti, mora biti nedvojbeno utvrđeno da se korisnik grije na drva i pravo na naknadu za troškove stanovanja mora kao takvo biti priznato.

Pravo na naknadu za troškove stanovanja priznaje se s danom podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti, a kao pravo koje se priznaje u novčanom iznosu isplaćuje se mjesečno na temelju članka 136. stavka 4. Zakona.

Rješenje o priznavanju prava na naknadu za troškove stanovanja izvršava se do nastanka promijenjenih okolnosti koje utječu na priznavanje ili visinu prava, nakon čega se donosi novo rješenje kojim se pravo priznaje s danom nastanka promijenjenih okolnosti.

Korisnik priznatoga prava može sam odlučiti o načinu isplate (gotovinska isplata, isplata na račun).

Budući da je Zakon stupio na snagu 17. veljače 2022., od toga dana postoji obveza priznavanja prava na naknadu za troškove stanovanja i potreba usklađenja općih akata jedinica lokalne samouprave sa Zakonom. Neusklađenost općih akata s navedenim Zakonom ne oslobađa jedinice lokalne samouprave od njihove obveze priznavanja prava na troškove stanovanja korisnicima zajamčene minimalne naknade sukladno Zakonu.

Imajući u vidu djelokrug rada, samostalnost i različitost jedinica lokalne samouprave, nije moguće jednoobrazno rješenje, međutim napominjemo da se primjerice u izreci rješenja može navesti da se pravo na troškove stanovanja priznaje do 30% (ili više) iznosa zajamčene minimalne naknade prema dostavljenim računima korisnika. Iz obrazloženja rješenja treba biti vidljivo na što se odnose troškovi stanovanja za svakog korisnika kao i činjenica da se korisnik grije na drva (ili neki drugi energent). Navedeno predstavlja osnovu za podnošenje zahtjeva za isplatu sredstva za troškove stanovanja korisnika koji se griju na drva (rješenja nije potrebno dostavljati uz zahtjev za doznaku sredstava). Ako se korisnik grije na drva i nema račun za plaćanje drva, jedinica lokalne samouprave može prilikom isplate naknade korisniku uračunati mjesečni iznos sredstava za troškove ogrjeva od ukupnog iznosa koji su osigurani sukladno Odluci.

Sukladno članku 289. Zakona jedinice lokalne samouprave dužne su u svom proračunu osigurati sredstva za ostvarivanje prava na podmirenje troškova stanovanja (stavak 2.) osim dijela troškova stanovanja koji se odnosi na troškove ogrjeva korisnika koji se grije na drva

(stavak 3.) koji se osiguravaju iz sredstava državnog proračuna svim jedinicama lokalne samouprave. Osim toga, ovisno o proračunskim mogućnostima, u državnom proračunu mogu se osigurati sredstva za troškove stanovanja jedinicama lokalne samouprave koje su prema indeksu razvijenosti razvrstane u I. i II. skupinu.

Sredstva za troškove stanovanja osiguravaju se na razdjelu ministarstva nadležnog za socijalnu skrb koje ih isplaćuje jedinicama lokalne samouprave mjesečno unaprijed na temelju mjesečnog obračuna za prethodni mjesec, sukladno Odluci.

U dijelu priznatog iznosa naknade za troškove stanovanja, valja naglasiti da je člankom 42. Zakona propisan minimum iznosa koji je jedinica lokalne samouprave dužna priznati, a člankom 289. stavkom 7. Zakona da jedinica lokalne samouprave može osigurati sredstva za ostvarivanje novčanih naknada i socijalnih usluga stanovnicima na svom području u većem opsegu nego je utvrđeno Zakonom na način propisan svojim općim aktom, ako za to ima osigurana sredstva u svom proračunu slijedom čega ne postoji zapreka da se korisniku prizna i veći iznos ili opseg od onoga propisanog člankom 42. Zakona, ako jedinica lokalne samouprave isto propiše svojim općim aktom i za to ima osigurana sredstva u svom proračunu s napomenom da se iz osiguranih sredstava u državnom proračunu na ime troškova stanovanja u dijelu koji se odnosi na troškove ogrjeva mogu zahtijevati samo sredstva isplaćena za korisnike koji se griju na drva.

S obzirom na činjenicu da je odluka kojom su propisani kriteriji i mjerila za financiranje troškova stanovanja i iznos sredstava za pojedinu jedinicu lokalne samouprave za 2022. godinu stupila na snagu 10. rujna 2022., jedinice lokalne samouprave mogu od navedenog datuma podnositi zahtjeve za doznaku sredstava iz državnog proračuna za korisnike prava na troškove stanovanja koji se griju na drva, a jedinice lokalne samouprave koje su razvrstane u I. i II. skupinu mogu podnositi zahtjeve i za ostale troškove stanovanja. S obzirom da se zahtjevi podnose unaprijed, za 2022. godinu moguća je isplata ukupnih sredstava osiguranih u toj godini kroz tri mjeseca. U prvom zahtjevu potrebno je navesti da se isti odnosi na listopad 2022. godine i njime se može potraživati **najviše trećina pripadajućih sredstava iz Odluke**. Napominjemo da se zatražena sredstva mogu isplaćivati korisnicima samo na temelju rješenja o priznavanju prava na troškove stanovanja.

S tim u vezi ljubazno molimo da sve zahtjeve za doznaku sredstava za troškove stanovanja za 2022. godinu sukladno točki VII. Odluke dostavljate elektroničkim putem na mail adresu: josip.saric@mrosp.hr. O svakoj promjeni podataka koji se odnose na jedincu lokalne samouprave (OIB, IBAN, adresa i sl.) molimo bez odgode dostaviti obavijest o tome na istu mail adresu.

Napominjemo da za 2023. i svaku slijedeću godinu sredstva za troškove stanovanja iz državnog proračuna isplaćuju jedinicama lokalne samouprave mjesečno, unaprijed, na temelju mjesečnog obračuna za prethodni mjesec.

Zahtjev za mjesečnu doznaku sredstava na ime troškova stanovanja u dijelu troškova ogrjeva mora odgovarati iznosu sredstava za ogrjev korisnicima koji se griju na drva za svaku pojedinu jedinicu lokalne samouprave za svaku kalendarsku godinu na koju se odnosi. Također, u slučaju da se radi o jedinici lokalne samouprave razvrstane po indeksu razvijenosti u I. i II. skupinu razvijenosti potrebno je u zahtjevu za doznaku sredstava iz državnog proračuna naznačiti i iznos koji se odnosi na ostale troškove stanovanja.

U odnosu na opće i pojedinačne akte jedinica lokalne samouprave ističemo da se na iste primjenjuju odredbe zakona kojim je uređen djelokrug i ustrojstvo lokalne samouprave kao i nadzor nad tim aktima.

O ovom očitovanju ljubazno molimo obavijestiti sve jedinice lokalne samouprave.

S poštovanjem,

DOSTAVITI:

1. Naslovu putem mail adrese
info@udruga-gradova.hr
info@hzo.hr
2. Pismohrana, ovdje